

N:o 190.

Af herr **F. Berg** i Stockholm, i anledning af Kongl. Maj:ts
*proposition angående uppfostran åt vanartade och i
 sedligt afseende försummade barn.*

I den till innevarande års Riksdag aflemnade propositionen n:o 30 har Kongl. Maj:t, i samband med sitt förslag till lag angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn, äfven framlagt ett förslag till lag angående ändrad lydelse af 1, 2, 9, 10, 13, 19, 22, 30, 36 och 39 §§ i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolrådet den 21 mars 1862.

Deremot har Kongl. Maj:t icke funnit lämpligt att samtidigt härmed påyrka någon förändring af motsvarande bestämmelser i förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Såsom motiv för att sistnämnda författning åtminstone ännu ett år kunde utan olägenhet lemnas oförändrad, yttrar statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet i sitt anförande till statsrådsprotokollet den 29 november 1901 följande: »Vidkommande härefter förordningen om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863, skulle det ligga närmast till hands att nu i densamma ifrågasätta förändringar, motsvarande dem, som föreslagits i afseende å allmänna kyrkostämmoförordningen. Förslag har emellertid väckts om att i kyrkostämmoförordningen för Stockholm vidtaga åtskilliga förändringar i sammanhang med att folkskoleväsendet i nämnda stad skulle förklaras utgöra en angelägenhet, hvilken staden såsom kommun egde att vårda; och flere af de paragrafer i förordningen, som i förevarande sammanhang borde af mig ifråga-

sättas till ändring, skulle jemväl beröras af nyssnämnda ärendes utveckling. Då det är möjligt, att denna fråga hinner blifva så beredd, att den kan underställas Eders Kongl. Maj:ts pröfning och sedermera föreläggas Riksdagen år 1903, synes det mig ej vara lämpligt att nu föreslå ändringar i kyrkostämmoförordningen för Stockholm. Blefve dylika ändringar nu med anledning af förevarande lagförslag verkställda, är det antagligt, att delvis samma paragrafer i kyrkostämmoförordningen skulle behöfva ändras redan vid nästa riksdag och således innan de hunnit träda i full kraft. Bifalles åter icke det tilltänkta förslaget rörande folkskoleväsendet i Stockholm, lär det med hänsyn till den jemförelsevis aflägsna tidpunkt, då lag om uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn skulle träda i full tillämpning, ändock medhinnas att få de nödiga ändringarna i behörig tid genomförda».

Såsom häraf framgår, hvilat motiveringen på den förutsättningen, att lagen angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn skall träda i kraft först vid den tid Kongl. Maj:t föreslagit, nemligen den 1 januari 1905. Att Kongl. Maj:t tänkt sig en så lång förberedelsestid för nämnda lag, beror åter dels på dess samband med förslaget om upprättande af en tvångsuppfostringsanstalt för minderåriga förbrytare vid Bona, dels på nödvändigheten att lemna landsting och stadsfullmäktige tillräckligt rådrum för ordnande af de »skyddshem», hvilkas upprättande skulle enligt Kongl. Maj:ts förslag i propositionen n:o 30 för dem blifva ett ovillkorligt åliggande.

Då lagförslaget om uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn ingalunda kan anses stå i något oskiljaktigt beroende af den tilltänkta tvångsuppfostringsanstalten vid Bona, synes det, som om hufvudskälet för det ifrågasatta långa uppskofvet skulle bortfalla, i händelse Riksdagen ej finner lämpligt ålägga landsting och stadsfullmäktige såsom en oafvislig förpligtelse att hvar för sitt område upprätta skyddshem. Men bortfaller denna förpligtelse, så bortfaller äfven den fulla säkerheten för att vid någon viss tidpunkt hvarje landstingsområde och hvarje stad, som ej deltager i landsting, skall hafva erhållit sitt skyddshem, och någon egentlig grund för att uppskjuta lagens trädande i kraft utöfver den 1 januari 1903 synes då ej längre förefinnas.

Skulle emellertid Riksdagen besluta, att lagen skall tillämpas redan från och med nästa års begynnelse, blir det uppenbarligen nödvändigt att redan nu vidtaga åtskilliga ändringar i gällande förordning om kyrkostämman samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm. I motsatt fall måste nemligen det egendomliga komma att inträffa, att lagen åtminstone under

ett års tid blefve omöjlig att tillämpa inom ett af de samhällen, der den allra bäst behöfves.

För den händelse Riksdagen skulle finna den föreslagna lagen angående uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn böra träda i kraft redan den 1 januari 1903, tillåter jag mig alltså hemställa,

att Riksdagen för sin del måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse af §§ 1, 2, 9, 11 och 18 i förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863:

§ 1.

Mom. 1. Hvarje territoriell kyrkoförsamling eger att för vården af kyrkans och folkskolans samt dermed sammanhängande angelägenheter i kyrkostämma med kyrkoherden sammanträda till öfverläggning och beslut, på sätt denna förordning stadgar.

Mom. 2. Kyrkostämma — — — hållas.

§ 2.

Till kyrkostämmas handläggning höra frågor om:

- 1) åtgärder — — — gudstjensten;
  - 2) folkskoleundervisningen och dithörande anstalter samt uppfostran åt vanartade och i sedligt afseende försummade barn;
  - 3) val af kyrkovärdar — — — eger utse;
  - 4) orgelnisters — — — afskedande;
  - 5) användande — — — folkskoleräkenskaper;
  - 6) hushållning — — — egendom;
  - 7) byggnad — — — kyrkobetjente;
  - 8) bestämmande — — — boställe;
  - 9) fördelning — — — kyrkan;
  - 10) ordnande — — — tillhörighet;
  - 11) öfverenskommelser — — — löneförmåner.
- Om vård och förvaltning — — — behandla.

§ 9.

Mom. 1. Kyrkostämma hålles äfven när öfverståthållareembetet, konsistorium, visitationsförrättare, kyrko- eller skolrådet eller särskild barnavårds-

nämnd, der sådan finnes, det äskar eller när ordföranden sådant nödigt finner.

Mom. 2. Enskild — — — — beslut.

§ 11.

De ärenden, som skola å kyrkostämman till afgörande företagas, böra förut vara vederbörligen beredda antingen af *kyrko- eller skolrådet eller af särskild barnavårdsnämnd, der sådan finnes*, eller ock af dertill särskildt utsedda personer, då kyrkostämman, med afseende på ärendets beskaffenhet eller andra förhållanden, finner sådant lämpligt eller nödigt.

§ 18.

Mom. 1. Ordföranden åligger tillse, att utdrag af kyrkostämmans protokoll tillställas *kyrko- eller skolrådet eller särskild barnavårdsnämnd, der sådan finnes*, eller de andra personer, åt hvilka verkställighet af stämmans beslut uppdrages. För öfrigt eger en hvar, som det åstundar, att af protokollet taga afskrift och att utan lösen få afskriftens rigtighet af kyrknotarien bestyrkt.

Mom. 2. Protokollen förvaras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1903.

Skulle här förordade ändringar befinnas vara i formelt afseende mindre tillfredsställande eller böra såsom konsekvens medföra andra ändringar i förordningen i fråga, vågar jag anhålla, att vederbörande utskott måtte göra de rättelser och tillägg, som det för ändamålet vinnande pröfvar lämpliga.

Stockholm den 12 april 1902.

Fridtjuf Berg.